

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 Oslo

Oslo, 22. november 2015

Høringsinnspill endring i Elsertifikatforskriften

Jeg viser til høringsnotat hvor dere ber om innspill på forslaget til endringer i Elsertifikatforskriften. ECOHZ tilbyr handelsløsninger og administrative tjenester både til elsertifikatberettigede og elsertifikatpliktige, og vi handler elsertifikater i markedet som følge av våre samarbeidsavtaler. Våre kunder representerer hele spekteret fra de minste til de største kraftverkene som er godkjent for elsertifikater. Vi har derfor bygget opp betydelig kompetanse om elsertifikathandel, praktisk bruk av elsertifikatsystemet og de utfordringer som følger av daglig handel og bruk av systemet.

Nedenfor følger innspill på vegne av ECOHZ AS.

Endringene som foreslås i Elsertifikatforskriften er bra og vil klargjøre en rekke forhold rundt elsertifikater til kraftproduksjon som leveres inn i nett som ikke omfattes av Målings- og avregningsforskriften (MAF). NVE har i sine kommentarer til ny Plusskundeforskrift skapt usikkerhet ved å blande sammen avregnings- og måledata fra elsertifikatberettiget kraftproduksjon. Endringene i Elsertifikatforskriften avklarer forskjellen på datatypene og rapporteringen, og vil også bidra til å harmonisere rapportering til Toll- og avgiftsdirektoratet (elavgift), til Statnett/NECS-registeret (elsertifikatplikt) og til Statnett/balanseavregningen (elsertifikatrett) i den forstand at det er de samme måledata som skal danne grunnlaget for rapporteringen for kraftproduksjon som ikke leveres inn i nett som omfattes av MAF.

Selv om forslaget til justert Elsertifikatforskrift stort sett er svært bra er det likevel noen punkter vi anbefaler å endre. Nedenfor følger en gjennomgang av punktene i høringsnotatet med våre kommentarer og forslag til endringer av den justerte Elsertifikatforskriften. Til slutt har vi tatt med noen forslag til endringer som ikke er foreslått av Olje- og energidepartementet, men som vi mener vil gi en bedre forskrift.

Høringsnotatets kapittel 2.1

Alle endringer som kommenteres i punkt 2.1 i høringsnotatet som gjelder endringer som følger direkte av lovendringene i juni er helt ok. Dette gjelder endringene i forskriftens §§ 9 og 19.

Når det gjelder § 9 anbefaler vi at det i tillegg tas inn en avklaring i annet ledd punkt c) som gjelder tilbakebetaling av statlig investeringsstøtte. Da den opprinnelige forskriften kom i slutten av 2011 ble det spesielt påpekt at dette punktet var rettet mot vindkraftverk som hadde fått tildelt investeringsstøtte fra Enova før elsertifikatsystemet ble etablert, men som hadde bygge- og driftsstart så sent at de også fikk rett til elsertifikater. Det har senere blitt bygget flere nye kraftverk, spesielt solkraftverk, som en del av prosjekter som omfatter mer enn bare kraftproduksjon og som har fått statlig støtte. Det kan være solkraftverk som del av energieffektivisering av bygg, det kan være vannkraftverk som del av flomsikring og det kan være andre prosjekter hvor statlig støtte gis av andre grunner enn produksjon av fornybar energi.

For at forskriften skal være helt klar på hva som menes i annet ledd punkt c) anbefaler vi at det spesifiseres hva som ligger i begrepet «statlig investeringstilskudd». Det bør spesifiseres om begrepet skal omfatte mer enn vindkraftverkene fra 2011 og 2012 som Enova ga

investeringstilskudd til. Skal begrepet utvides bør dette klargjøres og det bør gis en justert frist til f.eks. 30. april 2016. Fristen kan gjerne forlenges ytterligere. I 2012 viste seg at fristen var altfor kort til å etablere gode tilbakebetalingsløsninger slik at norske kraftforbrukere og OED/Enova ble påført store økonomiske tap og ca 0,7 TWh/år vindkraft med elsertifikatrett som burde telle i forhold til målet om 13,2 TWh i 2020-målet nå kommer i tillegg til målet.

Høringsnotatets kapittel 2.2.

Når det gjelder bestemmelsene om måling og rapportering som omtales i høringsnotatets kapittel 2.2 har vi kommentarer og endringsforslag for en del forhold som berører produksjonsanlegg i nett som ikke omfattes av Målings- og avregningsforskriften (MAF).

For Plusskunder og andre produsenter som leverer produksjon inn i nett som ikke omfattes av MAF er det positivt at den endrede Elsertifikatforskriften nå avklarer forskjellen på **avregningsdata** og **måledata**. For Plusskunder vil det være utvekslingen med det konsesjonspliktige nettet som danner grunnlaget for avregningsdata som skal inngå i balanseavregningen og tariffen mot nettselskapet. Det vil ikke være disse avregningsdata som skal benyttes for elsertifikatrett og eventuell elsertifikatplikt. For elsertifikatrett/-plikt skal det brukes måledata basert produksjonsmåler og differanse til avregningsmåler. Dette er samme løsningen som Toll- og avgiftsdirektoratet bruker for rapportering av måledata til elavgiftsberegningen og representerer derfor en harmonisering av regelverket. Klargjøringen fra OED tydeliggjør at **avregningsdata** er verdier som knyttes til den fysiske kraftutvekslingen med det konsesjonspliktige nettet, mens **måledata** er verdier som brukes til beregning av elsertifikatplikt og -rett, samt til beregning av elavgiftsplikt.

Teksten i NVEs Plusskundeforskrift er klar og tydelig, men kommentarer fra NVE har skapt usikkerhet om Plusskunders elsertifikatrett: Det er bra at OED i forslaget til endret Elsertifikatforskrift klargjør at det er forskjell på måleserier for avregningsdata og måleserier for måledata som viser elsertifikatrett. Det er også bra at det blir en harmonisering av måledata for elsertifikatrett, elsertifikatplikt og elavgift. Dette vil forenkle rutiner og spare kostnader for de produsenter dette gjelder.

Forslag til endring av forskriften §14 annet ledd

To av dagens tre rapporteringer av måledata fra kraftproduksjon i nett som ikke omfattes av MAF er ikke koblet til den fysiske avregningsrapporteringen. Rapportering av elsertifikatplikt går rett til Statnett/NECS-registret og rapportering elavgiftsplikt går rett til Toll- og avgiftsdirektoratet. Måledata som brukes til utstedelse av elsertifikater bør også rapporteres direkte til NECS-registeret for å unngå ekstraarbeid og feil i balanseavregningen. Så lenge NVE/Statnett (elsertifikatplikt) og Toll- og avgiftsdirektoratet (elavgift) godtar måledata som rapporteres direkte til dem, bør NVE/Statnett også godta de samme måledata for rapportering av elsertifikatretten til Statnett/NECS-registeret. Rapportering via avregningsrutinen og balanseavregningen gir ingen ekstra kvalitetssikring av måledata, kun ekstraarbeid for å håndtere dataseriene.

Dersom rapporteringen av elsertifikatrett som foreslått skal rapporteres til rutinen for fysisk balanseavregning og derfra rapporteres videre til registeransvarlig/NECS-registeret, vil dette medføre ekstraarbeid og det må dobbeltrapporteres for at det ikke skal bli avvik i balanseavregningen hos Statnett. Elsertifikatretten må rapporteres inn som måledata fra produksjon for å registrere elsertifikatretten, men de samme måledata må også rapporteres inn som forbruk slik at verdiene nettes ut og det kun er det konsesjonspliktige nettselskapets avregningsdata som blir tellende i forhold til balanseavregningen.

For å forenkle rutinen og redusere involverte kostnader bør siste ord i §14 annet ledd endres fra avregningsansvarlig til registeransvarlig.

Forskriftens §14 tredje ledd

Vårt forslag til endring av annet ledd innebærer at tredje ledd kun gjelder for kraftproduksjon omtalt i første ledd. Tredje ledd bør knyttes til første ledd ved å angi at bestemmelsen kun gjelder for kraftproduksjon hvor måledata rapporteres via avregningsansvarlig etter §14 første ledd.

Høringsnotatets kapittel 2.3

Vi har ingen kommentarer til de endringene som foreslås i høringsnotatets kapittel 2.3.

Forslag til endringer som ikke er foreslått av Olje- og energidepartementet

ECOHZ har arbeidet i elsertifikatmarkedet i fem år. Basert på den kompetansen vi har bygget opp og erfaringer fra hvordan NVE/Statnett praktiserer ordningen vil vi foreslå noen tilleggsendringer som etter vår mening vil forbedre Elsertifikatforskriften.

Forslag til endring av §19 om beregningsrelevant mengde elektrisk energi Fritak for elsertifikatplikt for mikrokraftverk uten generator

§ 3 i Elsertifikatforskriften foreslås nå endret slik at produksjon skal refereres til generatorklemme **eller tilsvarende**. Tilføyelsen gjøres for å fange opp produksjonsteknologi som ikke benytter generator, f.eks. solenergianlegg. Annet ledd i §19 om beregningsrelevant mengde elektrisk energi sier at mengden fastsettes lik Stortingets vedtak om forbruksavgift på elektrisk kraft for 2011. En av bestemmelsene om forbruksavgiften sier at «Elektrisk kraft som leveres direkte til sluttbruker og er produsert ved energigjenvinningsanlegg eller er produsert i aggregat med generator som har merkeytelse mindre enn 100 kVA (mikrokraftverk) er fritatt for avgift.»

Storingsvedtaket innebærer at produksjonsteknologi som ikke benytter generator, f.eks. solenergianlegg, derved både må beregne elavgift og elsertifikatplikt uansett hvor lite det er. Både Toll- og avgiftsdirektoratet (elavgift) og NVE (elsertifikatplikt) har etablert ulovfestede rutiner hvor elavgift og elsertifikatplikt ikke følges opp for solenergianlegg. En slik ulovfestet rutine skaper usikkerhet for produsenter og utbyggere. Det vil være usikkert om det vil komme noen grense for kraftverksstørrelsen for de ulovfestede rutinene, og det vil være usikkert i hvilken grad en ulovfestet rutine vil gå foran et Storingsvedtak. Ytterligere usikkerhet har NVE skapt gjennom sine kommentarer til den foreslåtte Plusskundeforskriften om at Plusskunder ikke kan ha andre målere enn avregningsmåleren og derved ikke kan rapportere elavgift og elsertifikatplikt. Dette siste punktet er imidlertid avklart gjennom den reviderte Elsertifikatforskriften gjennom forskjell på måledata og avregningsdata.

I høringsnotatets omtale av endringene til forskriftens §9 skriver dere at endringen gjøres for å tilpasse forskriften til NVEs praksis. Tilsvarende bør forskriftens §19 endres for å tilpasse den til NVEs praksis.

Det bør i §19 annet ledd tas inn en bestemmelse som sier følgende: «Elektrisk kraft som leveres direkte til sluttbruker og er produsert ved anlegg uten generator som enten er uten inverter / spenningsomformer eller kun har inverter(e) /spenningsomformer(e) mindre enn 100 kVA er ikke beregningsrelevant.»

Definisjon av produksjonsanlegg

Definisjonen av produksjonsanlegg fremgår av forskriftens §3 e) som sier at dette er «en innretning for produksjon av elektrisk energi». Det er ingen nærmere bestemmelser i loven eller forskriften som avgrenser når et anlegg med flere produksjonsheter, f.eks et vannkraftverk eller vindkraftverk med flere generatorer eller et solenergikraftverk med flere paneler er å anse som ett eller flere produksjonsanlegg. For de kraftverk som så langt er godkjent for elsertifikater av NVE (utelukkende vindkraft og vannkraft) har praksis vært at for slike kraftverk regnes det som ett elsertifikatberettiget produksjonsanlegg når det er snakk om måledata levert som én måleserie. NVEs behandlingsgebyr har også vært basert på ett behandlingsgebyr pr måleserie, selv om det er snakk om flere generatorer som kan være spredt over et større område.

For å rasjonalisere behandlings- og rapporteringsrutiner for småkraftverk som ikke omfattes av MAF, bør forskriften gi mulighet for at slike kraftverk kan samarbeide om felles rapportering av måledata til NECS-registeret og behandles samlet av NVE ved søknad om elsertifikater. Det vil si at den «profesjonelle og uavhengige tredjepart» (forskriftens § 14 annet ledd) som innrapporterer måledata, bør gis anledning til å innrapportere måledata fra flere generatorer/solcellepaneler som en samlet serie måledata.

NVEs behandlingsgebyr for elsertifikater kan for små kraftverk med liten produksjon i forhold til effekt koste mer enn forventet elsertifikatinntekt. I følge lovens §35 annet ledd skal behandlingsgebyret dekke NVEs kostnader over tid, og siden NVEs gebyrstruktur viser at behandlingskostnaden tydeligvis er knyttet til effekten på det enkelte anlegg vil det være fordelaktig å samle flere småkraftverk i hver søknad. På samme måte som det bør gis anledning til at flere kraftverk i nett utenfor MAF kan innrapportere måledata samlet, bør det gis anledning til at flere kraftverk med felles måledata også kan søke om felles elsertifikat-godkjenning for å rasjonalisere behandlingen og redusere behandlingskostnaden.

Vi foreslår derfor at det i forskriftens § 14 annet ledd tas inn en bestemmelse om at kraftverk utenfor MAF-nett kan etablere felles rapportering av måledata for elsertifikater. Videre foreslår vi at det i forskriftens § 6 tas inn en bestemmelse om at kraftverk med felles rapportering av måledata etter §14 annet ledd, kan søke om felles godkjenning av kraftverkene for retten til elsertifikater.

Oppsummering

Forslagene til endring av Elsertifikatforskrift er bra, men vi anbefaler at det gjøres noen endringer som er tilpasset kraftproduksjon i nett som ikke omfattes av Målings- og avregningsforskriften. Vi mener at våre forslag dels vil tilpasse forskriften til praksis som NVE har etablert og dels vil gjøre elsertifikatordningen enklere og mer kostnadseffektiv for småkraftprodusenter.

I dag er i praksis mange av de minste småkraftverkene utestengt fra elsertifikatordningen. Hvis ikke ordningen tilpasses for at slike kraftverk kommer med, kan vi oppleve at disse kraftverkene sammen med vindkraftverkene fra 2012 som ikke tar ut elsertifikater, snart vil produsere nærmere 1 TWh årlig. Det kan gi 1 TWh mer norskfinansiert produksjon enn forutsatt av Stortinget innen 2020. Ekstravolumet vil senke kraftprisene og medføre høyere elsertifikatpriser.

Vi stiller gjerne opp i et møte for nærmere å utdype våre kommentarer og forslag. Hvis det er noen spørsmål er det bare å ta kontakt.

Ecohz AS

John Ravlo
Markedsdirektør